

[Kai Moltke.]

mærkninger skal jeg anbefale de af VS stillede ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Ændringsforslaget i tillægsbetænkningen vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 uden for tillægsbetænkningen af Kai Moltke (se sp. 1579) forkastedes med 135 stemmer mod 4; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 uden for tillægsbetænkningen af Kai Moltke (se sp. 1579) forkastedes med 136 stemmer mod 4; 9 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagene som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslag til lov om ændring af lov om boligsikring
vedtoges enstemmigt med 145 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri af 1958

vedtoges enstemmigt med 147 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri af 1967

vedtoges enstemmigt med 147 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren

Den næste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af forespørgsel til statsministeren af Kai Moltke [afstemning].

(Forhandlingen om forespørgslen findes i tidenden sp. 1569).

Forslag om motiveret dagsorden af Kai Moltke (se sp. 1574)

forkastedes med 139 stemmer mod 5; 8 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til sammenlægning, supplerings samt oprettelse af jordbrug m. m.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 21) findes i tidenden sp. 528, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 59).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Chr. Rasmussen: Jeg ville komme lidt i strid med sandheden, hvis jeg gav udtryk for, at dette lovforslag havde været til en særlig grundig udvalgsbehandling. Forholdet er nemlig det, at vi kun ud over sættemødet har haft ét møde, hvori der forelå en skrivelse fra folketingets formand om, at hvis forslaget skulle være færdigt inden april, måtte betænkningen afgives samme dag.

Vi gik med hertil ud fra den betragtning, at det selvfølgelig hastede med at få dette forslag igennem. Men da der på det tidspunkt manglede svar på et par spørgsmål, der var stillet landbrugsministeren, var det under den forudsætning, at vi kom til at se på forslaget mellem anden og tredje behandling.

Nu er der imidlertid sket det glædelige, kan jeg sige, at vi har modtaget svar fra landbrugsministeren, der også indeholder ændringsforslag både til § 1, § 2 og § 12

[Chr. Rasmussen.]

angående de spørgsmål, jeg rejste her ved første behandling, og jeg takker for disse ændringsforslag.

Der er imidlertid et spørgsmål tilbage, som ikke er klaret, og som jeg håber, vi kan få klaret, inden forslaget går til tredje behandling, og det er det spørgsmål, som fra alle sider blev rejst ved første behandling, angående enkers rentebetaling. Jeg ved da meget vel, at det set på baggrund af den store masse er et meget lille spørgsmål; det er måske ikke engang hvert år, der forekommer en sag herom; men når den forekommer, virker det i højeste grad urimeligt, at man forhøjer renten, samtidig med at den pågældende enke er blevet dårligere økonomisk stillet. Derfor vil jeg gerne spørge landbrugsministeren, om han ikke herfra kan give tilsagn om, at dette spørgsmål vil blive klaret. Det kan klares rent administrationsmæssigt ved forhandling mellem de to ministre, landbrugsministeren og finansministeren. Der er ikke mange penge i det. Det er helt sikkert.

Kjær Rasmussen: Ja, da vi ikke kan være med i udvalgene, må man jo finde sig i at høre på vore bemærkninger her ved anden behandling.

Jeg går stadig med det håb, at ministeren vil skaffe tinget en landbrugsdebat. Ved den lejlighed kunne vi så bl. a. høre ministerens syn på landbrugets strukturproblemer. I vores parti erkender vi, at landbruget har store problemer at slås med; vi erkender, at proletariseringen skrider rask fremad, og at der må sættes ind fra lovgivningsmagtens side, f. eks. gennem favorisering af visse typer landbrugsaktivitet.

Vi er overbevist om, at regeringen må komme med et udspil af en eller anden art på det område, især efter at markedsdrømmerierne er hørt op, og det er de vel formentlig. Vi må have foretaget en analyse af, hvordan vi skal sætte ind markeds-mæssigt, hvor vi skal sætte ind for afsætningen af danske landbrugsvarer, og jeg vil håbe,

jeg vil meget håbe, at ministeren vil iværksætte en sådan.

Men vel, vi har her liggende et forslag om udlån til sammenlægning, supplerings- og oprettelse af jordbrug. At der er mulighed for at låne til sammenlægning og supplerings, finder vi ganske fornuftigt. Der er ligesom noget fremadrettet i disse paragraffer ud fra den betragtning, at vi må nå frem til større brug.

Vi synes absolut ikke, det er i orden, at lånebeløbet til nye selvstændige gartnerier skal kunne gå op til 65.000 kr. Begrundelsen i forslaget er den, at gartnerjord i byudviklingsområder er dyr. Under første behandling var jeg inde på det komplet meningsløse i, at staten på denne måde — omend indirekte — er med til at jobbe jordprisen i vejret. For os at se ville det være langt rimeligere, om man krævede gartnerier placeret i yderzoner, hvor jorden i hvert tilfælde kan købes til mere rimelige priser.

§ 1, stk. 2, omhandler lån til havekolonijord. Denne paragraf er naturligvis populær hos kolonihavefolkene; men den siger jo også, at penge anvendt til rekreative områder er givet godt ud, og jeg vil da meget håbe, at tankerne her vil blive fulgt op på andre områder.

Alt taget i betragtning synes vi ikke, at nærværende forslag tjener hensigten, nemlig landbrugets strukturrationalisering. Der er dog visse gode ting i forslaget, og under hensyn hertil vil vi undlade at stemme ved tredje behandling.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Jeg vil gerne takke udvalget for en meget hurtig behandling af nærværende lovforslag og samtidig give tilsagn om ved et møde mellem anden og tredje behandling at tage de spørgsmål op, som her er rejst. Jeg mener dog, at det allerede på nuværende tidspunkt er rigtigt at give et bekræftende svar på det spørgsmål, hr. Chr. Rasmussen rejste om enkerens stilling; jeg vil gerne bidrage til, at man får en meget positiv løsning af dette spørgsmål.

[Landbrugsministeren.]

Til hr. Kjær Rasmussen, som beklagede, at man ikke kunne få en strukturdebat nu, vil jeg blot sige, at det ikke er på grund af manglende lyst, men jeg mener, at en egentlig strukturdebat ikke hører hjemme i relation til udlånsloven. Der vil komme et udspil fra regeringen på et senere tidspunkt, men jeg må have lov til at nævne, at hr. Kjær Rasmussen næppe har læst forslaget tilstrækkeligt, hvis han er af den opfattelse, at det ikke fremmer strukturudviklingen. Der stilles jo 65 mill. kr. til rådighed netop med henblik på dette formål, og langt den overvejende del af dette beløb skal jo netop anvendes til den såkaldte strukturrationalisering.

Det andet spørgsmål, hr. Kjær Rasmussen rejste, angik gartnerierne, og han pegede på, at de skulle placeres i yderzoner. Dertil vil jeg gerne sige, at dette synspunkt kan jeg heller ikke godkende. Oprettelsen af nye gartnerier må ske også uden for yderzonerne, ellers føres vi jo bare ind i en situation, hvor vi i løbet af få år har den samme misere, som vi har i øjeblikket, hvor alt for mange gartnerier ligger netop i de områder, hvor byudviklingen finder sted. Det er man opmærksom på, og i de statslån, der er givet til gartnerier, har man søgt at placere dem så langt ude, at der i hvert fald i en lang tid fremover ikke skulle opstå de problemer, som hr. Kjær Rasmussen her har omtalt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-13 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Lovforslaget (nr. 100) findes i tillæg A. sp. 2345, fremsættelsen i tidenden sp. 1180).

Lovforslaget sattes til forhandling.

A. W. Larsen: Det lovforslag, der her foreligger, drejer sig om de beløb, som i finansåret 1968-69 kan udlånes af staten til arbejderboliger på landet; det er jo en af de årligt tilbagevendende bevillingslove.

Jeg hilser med tilfredshed, at landbrugsministeren har fremsat forslaget, og skal på socialdemokratiets vegne tilsige en hurtig og velvillig behandling, så det bliver muligt at få lovforslaget vedtaget hurtigst muligt. For mig er det tilfredsstillende, at de enkelte bygningslån i forslaget er foreslået forhøjet med 2.000 kr. for hver af de ansatte takster. Det er lidt mindre tilfredsstillende, at ministeren ikke har fundet sig foranlediget til at foreslå en forhøjelse af satserne for jordkøbslån og lånet til de sanitære installationer. Disse to lånesatser er efter min formening for lave i forhold til de faktiske omkostningsforhold; 4.000 kr. til køb af jord og 4.000 kr. til installationer er ikke store beløb, og jeg havde været mere tilfreds, hvis også disse beløb havde været forhøjet.

Jeg må egentlig også beklage, at rammen for det totale beløb, der er foreslået stillet til rådighed i denne udlånslov, ikke er blevet forhøjet, og det er vel også et spørgsmål, om fordelingen af beløbet mellem de to områder i loven, nemlig kapitel VI og kapitel IV, er den rigtige. Den ene af de tre millioner kroner, der nu foreslås stillet til rådighed for kap. VI-lånerne, kommer sådan set fra kap. IV igennem en overføring herfra. Jeg havde ellers forstået, at da man første gang overførte det til selve loven, regnede man det for et engangsfænomen, noget, der altså ikke skulle være permanent, men det ser det unægtelig ud til at det er ved at blive; det indtryk får man, når det opretholdes i dette lovforslag også. Der er jo rigelig brug for pengene til de lånerne, der vil låne efter kap. IV; det viser de seneste års låneansøgninger ganske tydeligt, for i finansåret 1968-69 var der 175 kvalificerede ansøgere, der ikke fik lån, fordi bevillingerne var opbrugt, og her havde det altså været rart at have haft nogle flere penge. Det tal vil sandsynligvis blive noget større i det kommende finansår, idet man jo beregner, at antallet af ansøgninger vil stige noget, og når man så sammenholder det med den stigning i satserne for de enkelte bygningslån, der er foreslået, vil man nemt kunne se, hvilke konsekvenser det vil få for de